

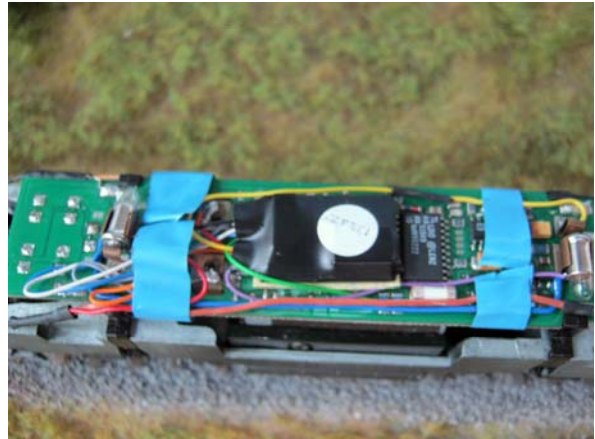
Egy start modell újjászületése

ROCO, H0 építési nagyság, viszonylag régi, kezdő készletes modell, de már digitális. Sokat nem kellett bajlódni vele, a Lenz cég szállította hajdan a... szóval nem a dekódert, hanem a mozdony elektronikáját, és ezen a panelen már rajta volt a DCC dekóder is. Sok víz lefolyt már azóta a Dunán ma ez az integrált dekóder korszerűtlen, csak 14 sebességlépéses üzemmódban működik, a modell világítása izzós, a zárfények is mindig világítanak, ha bekapcsoljuk az első fényszórókat. De sajnos sok modell az integrált dekóder hibája miatt (erről nem feltétlenül a dekóder tehet) tétlenül áll a vitrinben, vagy pihen egy fiókban, dobozban. A modell ugyan egyszerű felépítésű, de jól használható, hajtása ma is modernnek számít, így sokan előszeretettel tették,

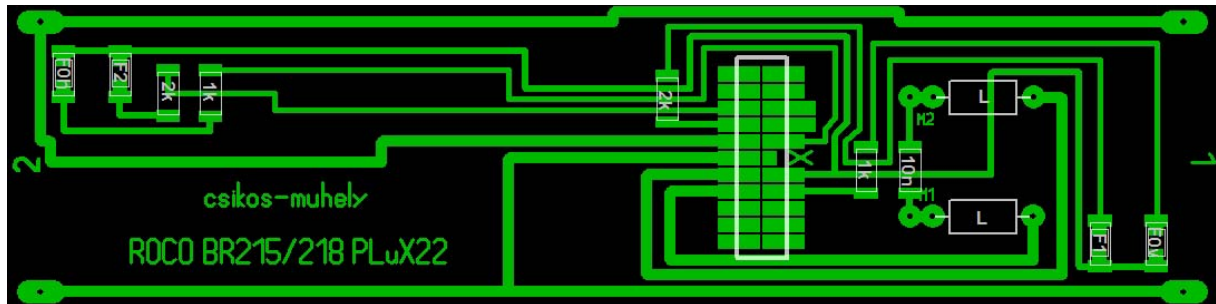
tették ismét működő képessé. Ez sajnos sokszor nem párosult megfelelő szaktudással, legtöbbször egy másik dekóder lett beszerelve, a félig kibelezett hibás tetejére, végképp lehetetlenné téve annak esetleges megjavítását. Kétségtelen előny, hogy az új dekóder a legtöbb esetben már jóval modernebb a régi Lenz-nél. Viszont az így megbütykölt modell belseje nem szép látvány, és sajnos nem is a megbízhatóságáról lesz így híres a mozdony, valamint a világítás is marad izzós, sok esetben a pótdekóder miatt feszülő fényvezető prizákkal, ami a világításnak nem tesz jót. Jelen írásunk azoknak kínál megoldást, akik nem nyugszanak ebbe bele, és relative kis költséggel egy modern, DCC modellt szeretnének látni terepasztalukon. Az átalakítás elvégzéséhez a cserepanelen és dekóderen kívül megfelelő szerszámok, és egy finom munkákra is alkalmas, szabályozható hőmérsékletű forrasztópáka is szükséges. Az átalakításba csak azok kezdjenek bele, akik már rutinos modellezők, és az alapvető elektronikai ismereteknek már birtokában vannak!

Jelen írásom tárgya egy fentebb leírt módszerrel „tuningolt” BR215-ös, amibe azonban a tulajdonosának kívánsága szerint egy hangdekódert kellett volna beszerezni. A képen látható okok miatt erre csak úgy nem vállalkoztam. Egy hangmodul, vagy egy kombi dekóder beszerelése, a hangszóró elhelyezése tovább növelte volna a káoszt a modell belsejében, és még ennél is csúnyább látványt nyújtott volna. Másik megoldásra tettem javaslatot, és egy kicsit hosszabb javítási határidőt kértem a modell gazdájától, aki ebbe bele is egyezett. A mozdonyház levétele után kiszereztem a pótdekódert a modellből. Alatta azt láttam, amit vártam. Az eredeti panelt alaposan lecsupaszították korábban, hogy beférjen a másik dekóder, és a hibás ne zavarja ennek működését. Nincs más hátra, az egészet ki kell szerelni, és egy teljesen új elektromos panelt kell beszerezni a régi helyére. A piacon, és a műhely választékában ugyan van új DCC előkészítő panel, de a Roco BR215-ös konstrukciója miatt elegánsan, megbízhatóan beszerezni ezeket nem lehet. Gondot okozhat az izzós világítás kiváltása, valamint azt is szerettem volna, ha zárfények a javított modellnél nem lesznek a fényszórókhöz kötve. Adott volt a feladat, egy új panelt kell tervezni, és legyártani a modellhez, ami illeszkedik az eredeti konstrukcióhoz. A „*ha már lúd, legyen kövér*” elvnek megfelelően a legújabb, NEM658 szabvány előírásait vettem figyelembe a tervezéskor, így az új panel PLUX22 dekóder aljzattal rendelkezik. Ennél figyelni kell, hogy a csatlakozás jelölése nem a megszokott, ennél a normánál a 11. láb az index! Erről sajnos pont a Roco feledkezik meg az új modelleknél, alaposan megnehezítve a vásárlók dolgát! Ugyan a cikk tárgyát képező modellbe egy Plux22-es hangdekóder (pontosabban kombi dekóder) lesz beépítve, de beszerelhetőek a Plux csatlakozók legnagyobb előnyét kihasználva a kisebb – Plux8, Plux12 vagy Plux16-os – dekóderek is, ha valaki egyszerűbb, kevesebb funkciót kezelni képes modellel is beéri. Lássunk is neki!

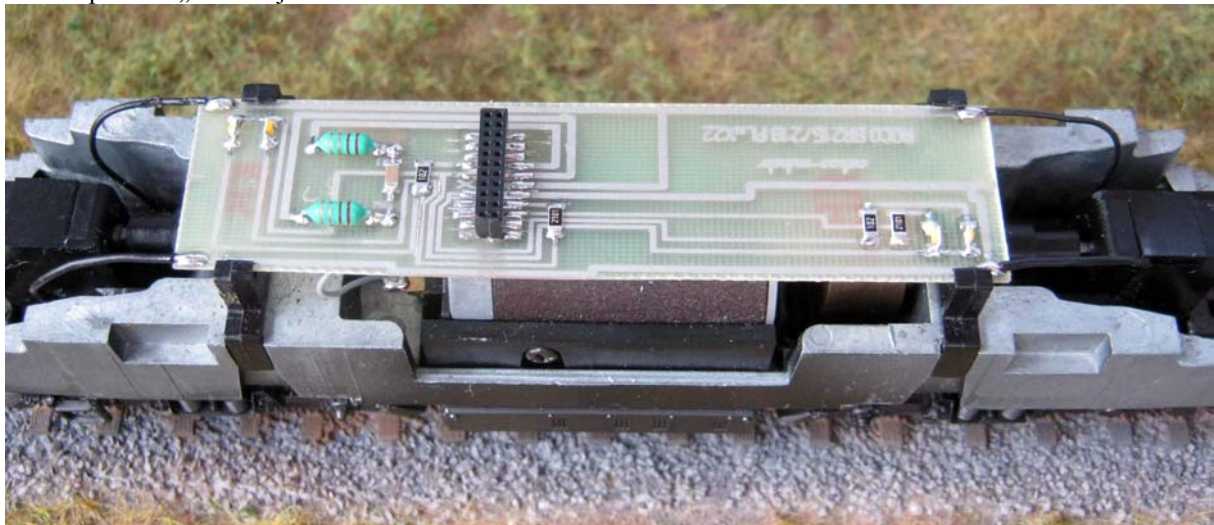

Tehát vegyük le a mozdonyházat, és jegyezzük meg, hogy merre állt az 1-es vezetőállás. Ezután, ha korábban be lett szerelve egy másik dekóder, azt építsük ki, de óvatosan, ez később jó lesz egy másik modellünkbe! Majd a forgóvázak felől érkező két-két vezeték forrasszuk le a panelről! Ezután csavaroznunk nem kell, a gyári panel mindenestül, pontosabban mindennel, ami rajta maradt, kiemelhető a műanyag tartóelemek közül. Erre már nem lesz szükségünk, ha az izzók még nem égtek ki, azokat vegyük ki, még hasznát vehetjük máshol. Előttünk lesz a

modellünk váza, motorostul, négy csupasz vezeték véggel. Most szaporítsuk egy kicsit ezeket a vezetékeket még kettővel! Forrasszuk a motor kapcsaira egy-egy vékony, szigetelt vezetéket. Vegyük elő az új, Plux22-es panelt! A panelen nagy 1-es számmal jelölve van, hogy melyik vége álljon a modell 1-es vége felé! Először a motor vezetékeit forrasszuk be a furatokon átvezetve az új panelre, értelem szerűen nem keresztezve egymást, az „M1” és „M2” feliratokkal jelölt pontokra. Ha ezeket összekavarjuk, akkor katasztrófa nem történik, csak kelekótya lesz a mozdony, mert mindent fordítva fog csinálni, ha előre parancsot adunk neki, akkor hátra megy, de előre világít, stb. © Figyeljünk erre, a gondos munka sok későbbi bosszúságtól kímél meg minket!

Ezután az új panelt rögzítjük a műanyag tartókon. A négy sarkán találunk négy forrasztó felületet, ezekre a forgóvázakról érkező négy fekete vezetéket forrasszuk fel, így az áramszedés is a helyére került. Itt is felhívom mindenki figyelmét, hogy a vezetékek ebben az esetben sem keresztezhetik egymást! Elkészült! Mozdonyunk megújulva készen áll bármilyen Plux csatlakozóval ellátott dekóder fogadására! Figyeljünk arra, különösen a kisebb Plux dekóderek esetében (8, 12, vagy 16), hogy a dekóderen a hiányzó tűske, vagyis az index, egybe essen a panelen „X-szel” jelölt lábbal!

Helyezzük is be a dekódert. Plux8 típus esetében a modell működni fog, de csak a menetirány szerinti előre világítás lesz kapcsolható, azonban már nagyobb fényerővel, köszönhetően az új alappanelen található LED-eknek. Plux12, 16 vagy 22 típusú dekóderek esetében már az említetten kívül, az F1 és F2 tartalék funkciókat felkapcsolva a modell vörös zárfényeit üzemeltethetjük, az előre világítástól függetlenül, így akár élethű ingavonati tolt üzemet is modellezhetünk. Plux16 vagy Plux22 dekóderek esetében akár hangdekódert is választhatunk, a hangszóró kényelmesen elfér majd! Szereljük vissza a mozdonyházat, vigyázva, hogy a fényvezető prizmák pontosan a panelen található LED-ekhez kerüljenek! A modell belseje sokkal elegánsabb lett, nincs két dekóder egymás hegyén-hátán, nincs vezetékhaláta belül. A világítás immár LED-es, függetlenül kapcsolhatóak a zárfények, az írásunkban szereplő modellben pedig egy Tran SL51-P22 hangdekóder jóvoltából hangos kürtöléssel, és dübörgéssel is lehet a növelni terepasztalunk élethűségét!

Sok örömet, hasznos időtöltést kívánok!

Virágh István

www.csikos-muhely.hu